

SÜTŐ CSABA ANDRÁS

nemesszék utca három

SÜTŐ CSABA ANDRÁS (1979) Győr

MESSZIRÓL MESSZIRE

valóra válik a gyerekkor álma, galambok a nemesszék utcában. látogatóban, mire jó a látogatás, bűvöltlen nézi a szabadkai galambászokat. elhatározást tett követ, évek, évtizedek, mit számít már, a dúcon ülnek, a fészekbe tojást raknak, szaporodnak, hasítják a bácskai leget a hímek, tojók, behozza a postát, a verandára ül, kiengedi őket, messzire néz utánuk nagybátyám.

PADLÁS

felküldik, felmegy, irtózatosan fél, fölfelé lassan megy, tapogatja kezével a peremet, lábával a fokokat, a zsák dióig vaksin halad a harántgerendák között, vonszolni kezdi a földön, karja megfeszül, a por felhibban, szétterül, fojt és gravitál, a zsákot a lyuk fölé emeli, hátul nő a sötét, vakít a lent, nyújtja lefelé, elengedi, szitokkal mit se gondol, a lejártnak farol, kalimpál, nyüszít, cipője koppan az áhított létrafokon, szinte csúszik, repülne lefelé, mitű físz, a rézfaszú bagolytú, kérdi nagybátyámat öregapám.

GYOMLÁLÁS

hurujjuk a szöllőt, a fém puffog a homokban, ne nagyot fogjál, kicsit, így tanítgatja unokáját öregapám. derekát fogja, nekihajul, huzakodik tovább. megyek mellette, végig a másik soron. el-elmaradok, a perje mögöttem kiül a felvágott földre, gyökerét nyújtogatja, visszakapaszkodik, ha visszafújja szél, visszamossa eső. előttem hurujja a szöllőt, mögöttem zóccsíget gyomlál öreganyám, öregapám. a föld a minden, így alakult. épp így halt meg, valahol erre dédöreganyám. kinn találták meg, kinn a földön, arca borulva feküdt, amibe lassanként visszatérendő.

HOSSZÚ TÉLI ÜNNEP

felkel, pufajkát vesz. kimegy a verandáról, benyit a füstölőbe. késsel jön, azzal jár, ha elmúlt a disznóölés. vág, nyeldekkel, szinte fulákul, néz. kolbászok, sonka, szalonna, kés a kezében, egy kézzel felnyúl, a másikkal metsz, szöllőben se csettegtetnek szebben. ferdén, ahogy sikerül. főzi, süti, eszi magában, nyersen kevés kenyérral a félig füstölt húst, lehunyt szemmel, múzsolva, a hosszúra nyúlt téli ünnepen, lassan öregapám.

EZ IS MEGVOLT, MÉG SINCS ESTE

fekszik a heverőn, az orfon tüzelnek a kovbojok. misa, menjél már ki kapálni, ezt hallja, megvitatja, fontolóra veszi. nagy, egyre nyúló fülén bemegy, a másikon kijön, kapálni, ebbe a melegbe, kisandít az ablakon, nem lehet, ilyen melegbe nem lehet, nem lehet kifijam, majd hónap. tálca fánk mellette, megsült, három sorban pöffeszkedik a kótt, rájár a keze, a cselekmény kibontakozik, fogy a fánk, a jók kipicsázzák a gonoszokat, ehhez helyeselő kommentár társul, most megkaptad, te gané, megmondtam előre, de te nem hallgattál rám, na ugye, lecsengő dialógus, a huszadiknál felemelkedne, nem tud, orvost, szódabikarbónát kér. nem kap semmit, hatalmasakat bőfög, mindig máshogy mondja, ilyen időbe nem kapálunk, hívd az orvost, megkaptad, te gané, beleszundít a veszekedésbe, az üres, porcukros tálcával a konyhába rombol öreganyám, arcán átfut a meglepedettség, hümmment, ez is

megvót mégsincs este, a forró zsírt sütőbe rakja, fölcsukja az ajtót, nyelvével csettint, ettől már gyerek minden gyühet, a szobában elterül a bácskai nyugalom a nyugati végeken, de régen eljött szabadkáról öregapám.

LYUKAS BELSŐ

az udvarra berobog, menet közben ugrik le a biciglről, a gép darabig gurul, kormányja végül keresztbe fordul, csattan a betonon. hogy lehet így leszállni, mért bántod azt a biciglit, kilukadt a hátsó, ereszt az első, szalajt a lánc. szerszámokat hozunk, levesszük a kerekekről a külsőt, a belsőt, az olajos lánc a betonra esik, földön az egyik, rézsút az ég felé a másik kormánysszarv, a villák is az égre merednek, roszog a pumpa, felforrósodik a szelep, a hordóba nyomjuk a fölfújt belsőt, nézzük, hol bugyborékol, foltot vágunk, ragasztjuk, vissza a vízbe, leereszt, visszatesz, a gép lassan feltápáskodik, legközelebb ne így szálljál le a biciglről, mikor jössz, majd jövök, a rövid búcsú ennyi, derekát fogva nézi, ahogy eltekerek a délelőttben, a délutánban, a kezdődő estében öregapám.

FOGÓCSKA

elindul biciglivel hozzánk, a bótba, a szőlőbe, mindegy is, az biztos, megy, nem marad. keményen nyomja a pedált, a kanyarokban bedől, elindul, a vélt vagy tudott nyomvonalon visszaér hozzánk, pedig itt se volt, ez is valami, ugyanakkor, amikor nincs nálunk, a kurtába benyit öregapám. nyomában öreganyám, nálunk, utcákon, vadászat a megindult emberre, kihúlt kilincset adogatnak egymásnak. átkozódik, hergeli magát, fejet hátrahajtva issza a fröccsöt öregapám, szeme a kocsmaján, gyün-e már öreganyám. ha gyün, akkor megy. kiteker a szőlőbe, kilakolja a bungit, meghúzza a pálinkát, a kurtában műsorozik öregapám, öreganyám. hazaér, veszekszik, kiátkoz, kitagad, kizár, bezár öreganyám, részegen, kitombolva hajtja álomra fejét öregapám. elküld, visszavár, elmegy, hazagyün, morog, haragszik, békül, gyűlöl, szeret öregapám, öreganyám. ketten vannak, addig jó. a mátyás pince, a kuntakinti alján kavargó öregapám. a pannonhalmi hegyet nézik az elsuhanó autóban, ülnek hátul, beszíjazva, két gyerek, elérzékenyül öregapám, kezével mutatja, abban a pincében is voltam, meg abban is, abban is, meg abban is, most akkor megvan a cirkusz, meg a harag, csak fröccs, az nincsen hozzá, így aztán nem is olyan komoly.

NEM MÚLÓ ÉVEK

keresztben áll a levegő, az ajtó nyitva, az ablakok csukva, morajlás az ég alja felől, a táblák megremegnek, összerezzen, felnéz, ez nem a vihar, kisfijam, kezével homlokán végigsimít, a tésztába nyúl, nyújtja tovább, az asztal sarkaira feszíti a tésztát, nézi a faliórát, amint körbevándorognak a mutatók.

saját idejébe merül, előbb enni nincs mit, aztán az árvaság. a háború, ami elvisz mindent, meghozza az embert a házhoz, siess azonnal siess, sajátosan értelmezte a behívót öregapám. szabadkáról pestre a weiss manfrédbe, onnan győrbe a vagongyárba, onnan öreganyámmal németországba, onnan ki tudja, milyen utakon haza, kint kötött házasság, az első, a második gyerek, az elmaradt, elvesztett barátok, rokonok, az eltépett és lazára hagyott szálak, az erősödő hajszálgökök.

és akkor már csak az ötvennégyes év, a berni döbbenet, amit nyomban eltörölt az ár, ásvány szakad, kisbodak szakad, kiliti szakad, két napig tartott, de meggyütt, ideért a víz. letérdeltek sorban a tömészházak, csak a nádtetők maradtak, akárha szembehúzott kalap, ami lassan szétcsúszik és a vízbe rogy, így úszott el az egész.

KONYHAKÉPEK

szabálytalan dörrenések. almapépet kanalaz, mákot, meggyet hint a rétesbe öreganyám. süti, eszünk, a meleg tepsiből szedjük, az arcon átszalad egy remegésbe hullámzó mosoly, csendesedik, a kéz akadozik, kérgén a remegés.

aztán lassan megnyugszik, elernyed az ökölbe szorított kéz, kinyúlik a kar, és az ölben pihen két tenyér. feje felemelkedik, a gyomra mordul vagy az ég alhasa korog, ki tudja már. süllyed, emelkedik a mellkas, járja útját a nap, az eső, a vér.

vékonyan hámozd, óvatossan, több marad, ne pazallj, cakkokra bontja, felszeli az édes gumókat, zsírba ereszti, sistereg, kicsap a gőz, egészen vékonyra szelte, alig süti át, kívül ippen, kicsit se kemény, belül omlik, kásás és meleg, semmihez se fogható, néha próbálom előállítani, elkészíteni, hiú ábránd, sikertelenül, kibogozhatatlan színű, állagú szalmakrumplit csinál évekig, minden délután öreganyám.

BLINKER

csak villantózni szeret, nem úszózik, nem fenekezik, blinkerezünk a parton. az évekkel együtt fakul a narancssárga, kéttagú üvegszálas bot, vízparton ugyanaz, két sziluett, a férfi a vízbe repíti a fejtől-faroktól fém halat, a rablásokat célozza, a szétspriccelő apróhalak mögé csobban, süllyed, mozdul, sérült vergődését elővezeti, hasítja a vizet a horog három ága.

órákon keresztül dobál, csévével, kitartó csendben, a kövekre ragadt iszap feltöredezik, árnyéka körülötte jár, lassan kerüli, a víz, innen látszik jól, közletről: rohan. a gyerek ül és figyel, ott, ahova ültették, nem mászkál, nem zörög, nem akar semmit, ül a kikövezett parton. nem beszél, figyel, szemmel segíti, nyújtja a dobást, keze összeszorul, a rávágást várja, akasztásnál, fárasztásnál borul minden, megtelik a levegő hanggal, izgalommal, aztán beáll, inkább előbb, mint utóbb, a felzavart víz felett a csend.

hazafelé beszélük meg, ha egyáltalán, a nyeregben és a csomagtartón. a bot a kormányhoz fogva, elemelkedik, csapódik megint, rázza a damilt, a botot, a blinkert a kavicsos töltés, a földút hepéje, hupája, beálló nyugalom a kátrányos, aszfaltozott részeken.

**HALÁSZ
KASTÉLY**
KÁPOLNÁSNYÉK

A MAGYAR GRAFIKA MESTEREITŐL

KIÁLLÍTÁS A HALÁSZ-KASTÉLYBAN

2019. március 30 - június 30.

Látogatható:
Hétfő kivételével minden nap 10.00-18.00 óráig

HALÁSZ-KASTÉLY
Cím: 2475 Kápolnásnyék, Deák Ferenc u. 10.
Telefon: +36 21 292 0471 - E-mail: info@halaszkastely.hu
www.halaszkastely.hu

